

jméno: Tereza Kovalská

Je minulost stále živá?

Potkala jsem Matěje asi před rokem. Chvilí potom, co se Matěj seznámil s mým přítelem, se ti dva stali nejlepšími kamarády. A jako nejlepší kamarád mého přítele mě chtěl poznat.

Ze začátku na mě nijak zvlášť nezapůsobil. Až později jsem si ho začala pořádně všimnout a zjišťovat, jaký vlastně je. I tak na mě nikdy moc nezapůsobil, ani jsme se nijak moc nesblížili. Byl to prostě kamarád mého přítele, který sdílel jeho vášně pro auta, trávil s námi rád čas a vždycky byl tak trochu zvláštní. Postupem času jsem si na jeho extravaganci zvykla a dokonce jsem ho začala mít dokonce ráda. Díky němu jsme s přítelem něco podnikali a zažívali jsme nové věci. Nikdy jsem sice nepochopila, co na něm přítele tak fascinuje, ale věděla jsem, že jsou si hodně blízcí a respektovala jsem to.

Změna přišla až toho večera.

Matěj nás pozval k sobě do bytu a chtěl si s přítelem zahrát hry na playstationu, zatímco jsem se já měla bavit s jeho přítelkyní. Samozřejmě to dopadlo tak, že já i jeho přítelkyně jsme seděli a pozorovali jsme kluky, jak hrají. To mě ale dlouho nebavilo, a tak jsem se rozhlížela po jeho pokoji a zkoumala jsem, jestli nenajdu něco zajímavého. Hned na první pohled si člověk řekne, že to není pokoj sedmadvacetiletého muže, nýbrž působí jako pokoj čtrnáctiletého chlapce. Na všech stěnách visely plakáty nejnovějších filmů z místního kina a obrazy z puzzlí. Na polici měl vystavené modely autíček a fotky, které měl v pokoji, měl přilepené lepenkou. Na pokoji bylo vidět, že žil dlouho sám. Musela jsem se nad tím pousmát.

A pak jsem to uviděla. Na polici nad psacím stolem, hned vedle modelů autíček se vyjímalá jediná kniha. A ne jen tak ledajaká kniha. Mein Kampf.

Sáhla jsem po knize a začala si ji prohlížet. Matěj, který byl pohlcen hrou, si ani nevšiml, co jsem udělala. Já to ale nemohla jen tak nechat. Musela jsem se zeptat.

„Proč máš v pokoji Mein Kampf?“

Matěj se ani neohlédl a jen procedil skrz zuby: „Protože je to skvělá kniha.“

Tím se mezi námi rozpoutala diskuze. Zeptala jsem se, proč si myslí, že je skvělá, a on odpověděl, že je to proto, že Hitler dokázal spoustu skvělých věcí a měl spoustu skvělých myšlenek. Chvilí jsem na něj zůstala koukat jako opařená a nevěřila jsem, že něco takového doopravdy vyslovil. Hitler – člověk, který převrátil svět vzhůru nohama, rozpoutal druhou světovou válku a způsobil smrt desítek milionů lidí. Člověk, který zmanipuloval celý národ a přesvědčil velkou část Evropy, že vyhlazování je dobrá věc? Člověk, jehož myšlení naprosto postrádalo logiku, jehož život, původ a dokonce i vzhled odporoval všemu, o čem kázal – byl skvělý člověk?!

Začala jsem se s ním hádat a vyjmenovávala jsem všechny ty hrozné věci, které způsobil. Matěj zastavil hru a začal mi oponovat. Tvrdil, že bez Hitlera by dnes nebyla spousta vymožeností, že bez něj by Německo nikdy nebylo na takové úrovni a nemělo by tak významné postavení ve světě, že bez něj by se v Evropě pořád jezdilo po levé straně a že bez druhé světové války by se spousta věcí nezměnila.

Nemohla jsem mu to vyvrátit, některé z těch věcí jsem dokonce uznala. Avšak trvala jsem na tom, že i přesto, že mohl zapříčinit i některé dobré změny, nikdy to nevyváží to zlo a bolest, kterou způsobil. Všechno to utrpení a smrt.

Matěj mi však oponoval dál a dál a já už po pár minutách ztratila dech. Není to však tak, že bych uznala, že má pravdu nebo že bych mu přestala chtít oponovat a vyvrátit jeho názory. Už jsem prostě nemohla pokračovat. Nemohla jsem uvěřit, že existuje moderní člověk 21. století, který sympatizuje s někým takovým. Že existuje člověk, který by ho následoval. Který by ho jednou mohl zastoupit.

Člověk by řekl, že se lidé z historie poučí, ale není to tak. Na hodinách dějepisu jsem se nejednou přesvědčila, že lidé dělají pořád stejně chyby. Jen následky se mění. Stupňují. Zhoršují. A teď už vím, že existuje živoucí důkaz, že lidstvo se nikdy nezmění. Lidstvo se nikdy nepoučí.

Historie se bude opakovat, dokud budou po zemi chodit lidé, kteří ji udržují při životě. Kteří ji budou chtít zopakovat. Jejich ideály mohou být čisté, ale nikdy nevyjdou na povrch tak, jak by si to lidé představovali.

Dokud budou lidé, historie bude žít. A to mě děsí..